

VRANOVSKÉ NOVINY

Ročník 47.
Vychádzajú
od roku
1969

Číslo
43

0907 555 099

Vranov nad Topľou 23. novembra 2015

Cena: 0,30 €

**AJ TOTO BOL
17. NOVEMBER**

Foto: Peter Basala

V JASENOVCIACH SI PRIPOMENULI UMUČENIE KŇAZA JÁNA NEMCA

Sedemnásť november ako Deň boja za slobodu a demokraciu sa opiera o dva významné dátumy. Prvý je z roku 1939, kedy špeciálne nemecké komandá SS a SD prepadávali vysoké školy v Čechách, desiatich študentov zavraždili a stovky deportovali do koncentračných táborov. Druhý je pamätným dňom na Nežnú revolúciu v roku 1989, kde tiež zohrali úlohu študenti. Obyvatelia Jasenovci, Giroviec a priľahlých obcí majú v pamäti ešte jeden 17. november. Z roku 1944, kedy prišiel o život nevinný človek, kňaz Ján Nemeč. Syn malého roľníka bol ako 22-ročný vysvätený za kňaza. Pôsobil na fare v Lieskovci, v dedinke v Humenskom okrese susediacej so Štefanovcami. Venoval sa mládeži, chudobným, a najmä Rómom. Od mája 1944 sa na fare zastavovali utečenci z ne-

Ján Nemeč

meckých koncentračných táborov, najmä Rusi, ale aj príslušníci iných národov a ruskí paráštisti. Ján Nemeč sa im podľa svojich možností snažil pomôcť. Dával im jedlo, peniaze a všetko, čo potrebovali na cestu. V auguste 1944 partizáni prichádzali čoraz častejšie a v novembri takmer každý deň. Ich správanie sa bolo zo dňa na deň hrubšie, až nakoniec mu 12. novembra v noci zobrali

všetko, čo im prišlo pod ruky. Ostali mu iba šaty, ktoré mal na sebe. Vzhľadom na blížiaci sa front viacerí ľudia naliehali na Jána Nemeča, aby odišiel ku svojim rodičom do Šarišských Bohdanoviec. Dôvodom bola obava, že partizáni, medzi ktorými bolo veľa bolševikov, nenávidia kňazov aj preto, lebo prezidentom Slovenska bol kňaz Jozef Tiso spolupracujúci s fašistami. Z týchto dôvodov boli viacerí kňazi na jeseň 1944 vystavení perzekúciám rôzneho charakteru, od verbálneho zastráňovania cez telesné trýznenie až po samotnú fyzickú likvidáciu. Ján Nemeč však evakuovať nechcel. "Nemôžem nechať svoj ľud. Kde bude on, tam budem aj ja... Keď prídu partizáni znovu, nech berú, čo budú chcieť. A keby sa vytvorila situácia, že budú vraždiť kňazov, nech ma zavraždia pri mojich

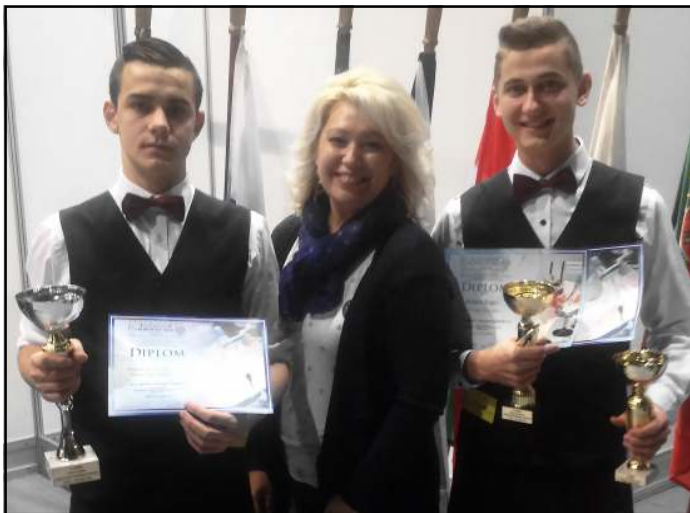
veriacich." To boli jeho slová. Večer 16. novembra 1944 partizáni opäť prišli na faru. Ján Nemeč vyvliekli cez záhradu na pole, kde bol voz s konským záprahom. Partizáni posadali na voz a kňaza uviazali za koňom. Vliekli ho cez (Pokračovanie na 3. strane)

NÁKLADNÝ - OSOBNÝ PNEUSERVIS

- predaj pneumatík a diskov (prezutie ZDARMA)
- rovanie diskov
- rýchloservis výmeny olejov
- diagnostika nákl. a os. áut
- akumulátory 44 Ah od 38 €
- **AKCIOVÉ CENY zimných pneumatík**

PO-PI 7.30-16.30, SO 8-12

PNEUDEPO, Čičava 39,
tel. 0910 801 180

Matúš Demčák a Roland Regec s majsterkou Anetou Leškovou.

CENY Z BARMANSKEJ SÚŤAŽE

V dňoch 11. a 12. novembra sa v Hotelovej akadémii v Prešove konal 23. ročník medzinárodnej barmanskej súťaže juniorov Eurocup. Súťaže sa zúčastnilo 74 budúcich barmanov zo 7 krajín, a to z Českej republiky, Poľska, Maďarska, Portugalska, Slovinska, Ukrajiny a zo Slovenska, za ktoré súťažilo až 27 dvojčlenných družstiev. SOŠ A. Dubčeka vo Vranove sa tejto súťaže zúčastnila už jedenásty krát a opäť úspešne. Reprezentovali ju žiaci 4. ročníka odboru čašníka Roland Regec a Matúš Demčák. Súťažili v kategóriách Before dinner cocktail a Soft drink. Každý zo súťažiacich si zostavil originálnu receptúru podľa zadáných podmienok a z predpísaných povinných surovín. Dekorácie zhotovovali samostatne pod dohľadom technického komisára. Súťaž predchádzal test z histórie barmanstva, tovaroznalcstva a všeobecného spoločenského

prehľadu. Naši barmani potvrdili svoje kvality, pokračovali vo vynikajúcich výsledkoch a priniesli významné ocenenia. Súťažné nápoje výborne miešali, zladili chute, vôňu aj farby, pracovali čisto, precízne a v časovom limite. Svoje výborné umiestnenie z januára tohto roku v Bratislave potvrdil Roland Regec, ktorý za drinky Rode Doorn (*Before dinner cocktail*) a Wild Rose (*Soft drink*) získal ocenenia "Absolútny víťaz" (2. miesto) a ocenenie "Najlepšia technika" (1. miesto). Zároveň spolu s Matúšom získali aj 2. miesto v súťaži družstiev. Umiestnili sa v obklopení žiakov z Hotelových akadémii z Bardejova a Piešťan. Mladých barmanov na súťaž pripravovala Mgr. Aneta Lešková. Usporiadateľom bola Slovenská barmanská asociácia, Asociácia európskych škôl hotelierstva a turizmu a Úrad PSK. *zást. riad. pre PV Ing. L. Vagaská*

VÝZVA VODIČOM A CHODCOM

Z dôvodu preventívneho pôsobenia na disciplinovanosť chodcov a ich bezpečnosť na cestách polícia požiadala médiá o uverejnenie tejto výzvy:

V zimnom období sa venuje zvýšená pozornosť predovšetkým chodcom ako najzraniteľnejším účastníkom cestnej premávky. Zvlášť to platí v čase zníženej viditeľnosti, keď nemajú na sebe reflexné prvky. Vzhľadom na zníženú viditeľnosť, blížiaci sa vianočné sviatky a v súvislosti s nimi blížiaci sa nákupy a cestovanie, polícia v Prešovskom kraji v nasledujúcich dňoch a týždňoch sa bude viac zameriavať práve na chodcov a ich povinnosti v cest-

nej premávke. Taktiež sa bude zameriavať na vodičov a ich povinnosti voči chodcom. Policajti budú kontrolovať dodržiavanie zákazu požitia alkoholických nápojov vodičmi motorových vozidiel, ale aj nemotorových vozidiel. Tieto opatrenia budú zo strany Policajného zboru vykonávané z dôvodu, aby účastníci cestnej premávky vedeli dostatočne reagovať na dopravnú situáciu a aby nedochádzalo k dopravným nehodám s tragickým následkom. Preto netreba zabúdať na nosenie reflexných prvkov, ktoré nám môžu zachrániť život!

*riaditeľ OR PZ vo Vranove
plk. Mgr. Juraj Sabol*

VODIČKA ZRANENIAM PODLAHLA

Na cestách v našom okrese pribudla ďalšia tragická nehoda. Došlo k nej 9. novembra o 5.55 hod. na ceste I/15 medzi Vranovom a Majerovcami. Média už uverejnili predbežnú informáciu, avšak polícia minulý týždeň poskytla ďalšie podrobnosti, žiaľ aj to, že jedna zranená žena o dva dni po nehode v nemocnici zomrela. K nehode došlo tak, že 33-ročný muž zo Sniny viedol osobné motorové vozidlo Škoda Octavia SV 624-BB v smere z Vranova k obci Majerovce. Počas jazdy prešiel s vozidlom do protismernej časti vozovky a prednou ľavou stranou vozidla narazil do prednej ľavej časti oproti idúceho motorového vozidla Suzuki SX-4, evidenčné číslo VT 441CB, ktoré viedla vodička A. F. z Kvakoviec. Žena utrpela zranenia, ktorým dňa 11. novembra podľahla. Pri tejto dopravnej nehode boli ťažko zranené ďalšie dve spolucestujúce vo vozidle

Suzuki a jedna osoba bola ľahko zranená. Predbežná škoda na oboch motorových vozidlách bola priamo na mieste odhadnutá na 17 000 €. Dopravná nehoda je realizovaná na odbore kriminálnej polície OR PZ vo Vranove ako prečin usmrtienia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona v súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona. U vodiča vozidla zo Sniny nebolo zistené požitie alkoholických nápojov. Okolnosti a príčiny dopravnej nehody sú zisťované v trestnom konaní. (p)

PROTESTY UČITEĽOV

Do celoslovenského protestu učiteľov sa vo štvrtok 19. novembra zapojilo aj niekoľko základných škôl v našom okrese. Bola to iniciatíva bratislavských učiteľov pomenovaná ako Deň zdravia alebo Učiteľská kvapka krvi, v rámci ktorej učitelia buď darovali krv, alebo absolvovali lekárske prehliadky. Týmto protestom sa rozhodli poukázať na zlú situáciu v školstve. Učítelia žiadajú zvýšenie plátov, financie na lepšiu vybavenosť škôl (*školám chýbajú potrebné knihy*) a celkové prehodnotenie systému vzdelávania. Keďže ide o dlhodobý problém, učitelia sa naň rozhodli upozorniť aj takýmto spôsobom. Darovaním krvi zároveň vyjadrili svoj humanitný postoj k trpiacim ľuďom.

Na najväčšej škole v našom okrese, v ZŠ Sídliisko II vo Vranove sa do protestu zapojilo

všetkých 56 pedagogických a 10 nepedagogických pracovníkov, okrem riaditeľa Mgr. Milana Bendíka, ktorý v podstate strážil školu. Časť zamestnancov bola darovať krv, ostatní absolvovali lekárske prehliadky. Vyučovanie neprebiehало ani v ďalších štyroch vranovských školách, a to v ZŠ Bernoláková, Lúčna, Kukučikova a Juh. Z obecných škôl sa k protestu pridala ZŠ Sačurov. Podľa riaditeľky tejto školy Mgr. Mariany Bančanskej, vedenie akceptovalo rozhodnutie 34 učiteľov podporiť protest formou darovania krvi a návštevy lekára. Ostatných 12 zamestnancov školy si v tento deň plnili pracovné úlohy. Podľa informácií z Vranovskej nemocnice, na hematologicko-transfúzne oddelenie nemocnice prišlo vo štvrtok 19. novembra darovať krv 16 učiteľov. (po)

Časť protestujúcich učiteľov prišla na HTO darovať svoju krv.

V SOBOTU BUDE V ČIČAVE REFERENDUM

V Čičave sa bude počas nasledujúcej soboty 28. novembra konať miestne referendum o odvolaní starostky Márie Nehilovej. Rozhodlo o tom obecné zastupiteľstvo na základe petície podanej obyvateľmi obce. Voličom bude na hlasovacom lístku položená otázka: *Ste za odvolanie Márie Nehilovej z funkcie starostky obce Čičava?* Na lístku budú dve očíslované odpovede: 1. ÁNO, 2. NIE. Oprávnený volič zakrúžkuje číslo tej odpovede, pre ktorú sa rozhodol. Referendum sa bude konať od 7. do 22. hodiny v priestoroch miestneho kultúrneho domu. Podľa zákona o obecnom zriadení, výsledky miestneho referenda sú platné, ak sa na ňom zúčastnila aspoň polovica oprávnených voličov a ak bolo rozhodnutie prijaté nadpolovičnou väčšinou platných hlasov účastníkov referenda. (re)

Podpredseda vlády a minister vnútra Robert Kaliňák minulý týždeň pokračoval v odovzdávaní kľúčov od nových hasičských vozidiel. V nedeľu 22. novembra zavítal do Čičavy a miestnemu Dobrovoľnému hasičskému zboru odovzdal nové vozidlo Iveco Daily so 700-litrovou nádržou na vodu a bohatým záchranárskym vybavením. Čičava má 1200 obyvateľov, z ktorých 40 je organizovaných v hasičskom zbere. Ministri a členom jeho sprievodu sa zato poďakovali aj členovia súboru Kňahinka. Nové hasičské vozidlá cez víkend dostalo ďalších 18 obcí na východe Slovenska.

O FRANCISCIM

Vo štvrtok 19. novembra sa v Hornozemplínskej knižnici vo Vranove konala prezentácia novej knihy spisovateľa, publicistu, finančníka a predsedu Matice slovenskej Mariána Tkáča s názvom Francisci. Podujatia sa zúčastnili žiaci vranovského gymnázia, maticári, spolurodáci Mariána Tkáča z Čičavy a široká verejnosť. Rómán o Jánovi Franciscim vyšiel v septembri 2015 vo vydavateľstve MS. Rozpráva o nenaplnenej láske k herečke, priekopníčke slovenského divadla Aničke Jurkovičovej. Pod silným vplyvom Ludovíta Štúra, ktorý od svojich stúpcov žiadal, aby nevstupovali do manželstva, lebo len slobodný muž má voľné ruky v horlivom boji za slobodu, Francisci váhal a "hľadal faru", kým medzitým si Aničkino srdce získal Jozef Miloslav Hurban. Knihu je možné si požičať z fondu vranovskej knižnice. (o)

V JASENOVCIACH SI PRIPOMENULI UMUČENIE KŇAZA JÁNA NEMCA

(Pokračovanie z 1. strany) Štefanovce asi 8 kilometrov do Žalobína a odtiaľ ďalej až za Polomu k rozvodnenej rieke Olke pri Girovcich. Zmučený a vysilený Ján Nemec mal prejsť cez zrúbanú jelšu, ako lávku cez rozvodnenú Olku pri zrútenom moste. Pretože od vysilenia už nevládal ísť ďalej, rozsekali mu lebku a dvoma strelami do zátylku ho zavraždili. Zoblíekli mu vrchné šaty a v bielizni ho hodili do rieky Olky. Stalo sa to 17. novembra 1944 o 5. hodine ráno. Mal vtedy 33 rokov, 11 rokov slúžil ako kňaz. Bol to jeho Veľký piatok, ktorý predviedol aj predpovedal. Zastreleného, vo vode rieky Olky ležiaceho ho našiel hneď ráno 17. novembra staviteľ z Jasenoviec Jozef Molek. Po vytiahnutí z vody sa zistilo, že okrem dvoch striel do hlavy a rozsekanej lebky, boli na tele stopy po krutom mučení. Umučeného kňaza občania uložili v kostole v Polome. Odtiaľ ho jeho otec v dňoch 19. až 23. novembra za mimoriadne ťažkých okolností, cez predfrontové územie, za pomoci občanov previezol do rodnej obce, do Šarišských Bohdanoviec, kde ho 25. novembra 1944 dôstojne pochovali.

Krížovú cestu Jána Nemca si obyvatelia dotknutých obcí pripomenuli uplynulý utorok 17. novembra. Reportáž médiám zaslala Bc. Simona Trecaková z Jasenoviec a Mgr. Martin

Čontofalský zo Šarišských Bohdanoviec, fotografie vyhotovil Peter Basala.

Pri príležitosti hrdinského svedectva života tohto 33-ročného, odvážneho, mladého božieho služobníka, ktorý napriek varovaniu a prosbám farníkov zostal vo svojom príbytku, nebál sa pre pravdu a lásku ku Kristovi a jemu zvereným veriacim podstúpiť mučenie, urážky a nakoniec aj smrť, bola uskutočnená spomienková slávnosť. Začala svätou omšou v Jasenovciach v časti Poloma. Hlavným celebrantom bol správca farnosti Brestov vdp. Pavol Štefurik, pôsobiaci v rodisku Jána Nemca v Šarišských Bohdanovciach, a spevom ho sprevádzal hosťujúci spevácky zbor pri kostole sv. Joachima a Anny z tejto obce. Po jej skončení mali všetci prítomní možnosť vidieť na vlastné oči samotný „Veľký Piatok kňaza Jána“. Hostia z Prešova v krátkom zdramatizovanom predstavení zobrazili posledné hodiny jeho života. Sprievod sa presunul na miesto vykonanej popravy, kde boli položené kvety k pamätnému kameňu. Starosta Jasenoviec Ladislav Trybula, ktorý bol jedným z hlavných organizátorov podujatia, privítal zástupcov miestnej štátnej správy, starostov dotknutých obcí a ďalších hostí a vyzdvihol ich zapojenosť do tohto spoločného diela nielen morálnou podporou, ale aj

zaangažovanosťou v zmysle účasti a pomoci pri organizácii. Podujatie bolo ukončené krátkym agapé v zasadačke Obecného úradu v Jasenovciach, kde si prítomní prisľúbili budúcu vzájomnú účasť, pomoc, podporu pri ďalších spomienkových slávnostiach venovaných božiemu služobníkovi Jánovi Nemcovi, aby pamiatka na neho nebola zabudnutá.

Po vojne v rokoch 1945 až 1948 bezpečnostné orgány v Humennom vraždu vyšetrovali, ale bez zjavného výsledku. Všetky záznamy sa nakoniec stratili, preto bol 2. júla 1990 daný podnet Generálnej prokuratúry v Bratislave so žiadosťou o správu z vyšetrovania vraždy Jána Nemca. Generálna prokuratúra postúpila podnet Krajskej prokuratúry v Košiciach. Tá po zistení, že Okresná správa ZNB v Humennom nemá záznamy o tom, že sa viedlo vyšetrovanie v tejto veci, požiadala o vykonanie šetrenia vraždy KS ZNB v Košiciach. Vyšetovanie trvalo vyše dvoch rokov. Až 11. septembra 1992 Generálna prokuratúra SR oznámila: "Vo veci úmrtia Jána Nemca Vám oznamujeme, že vyšetrovatel Krajského úradu vyšetrovania PZ SR v Košiciach uznesením zo dňa 14. augusta 1992 začal trestné stíhanie činu vraždy proti neznámemu páchatelovi, respektíve páchatelom, na tom skutkovom základe, že v nesko-

rych nočných hodinách dňa 16. novembra 1944 došla na rímskat. faru v obci Lieskovec, kde pôsobil farár Ján Nemec, narodený 25. januára 1911 v Šarišských Bohdanovciach, osemčlenná ozbrojená skupina partizánov, ktorá, keď zobudila farára Jána Nemca, kázala mu obliecť sa a zaviezli ho k rieke Olke v obci Girovce, a z doposiaľ nezistených príčin dvoma strelami do hlavy ho usmrtili a vyzlečeného hodili do rieky Olky, kde bol aj nájdený, potom prevezený do rodnej obce Šarišské Bohdanovce, okres Prešov, a pochovaný." Vyšetovanie bolo zastavené 9. apríla 1993 uznesením. V obširnom odvodnení sú uvedené svedecké výpovede viacerých ešte žijúcich svedkov. Ďalej sa v ňom hovorí: "Vykonaným vyšetrovaním, z výpovedí svedkov, úmrtieho listu a ďalších materiálov sa potvrdilo, že farár Ján Nemec bol zavraždený neznámymi partizánmi, avšak jednoznačne nebolo preukázané, že motívom tejto vraždy je politická, rasová, náboženská alebo národnostná nenávisť, preto bolo potrebné trestné stíhanie vo veci vraždy zastaviť. Z vyšetrovania jednoznačne vyplýva, že nikto z vyšetrovaných nenašiel na umučenom nič, čo by mohlo byť príčinou vraždy". Nech je táto mučenícka smrť ďalším momentom vnášajúcim viac svetla do obdobia vojny na Slovensku.

VLASTIVEDNÉ MÚZEUM V HANUŠOVCIACH

Vlastivedné múzeum v Hanušovciach si v týchto dňoch pripomína 40 rokov od svojho vzniku. Pri tejto príležitosti sa vo štvrtok **26. novembra o 13.30 hod.** v reprezentačných priestoroch múzea uskutoční slávnostné stretnutie v duchu myšlienky *Múzeum v prúde času - 40 rokov múzea, 40 rokov výskumu*. Genézu tejto inštitúcie priblížila riaditeľka PhDr. Mária Kotarová Jenčová, PhD.

Vlastivedné múzeum v Hanušovciach nad Topľou bolo zriadené rozhodnutím Okresného národného výboru vo Vranove nad Topľou k 1. januáru 1975. Územie okresu dovtedy okrajovo sledovali iné múzeá - Michalovce, Humenné, Prešov a Košice, v ktorých sa dodnes nachádzajú pamiatky z regiónu, získané pred vznikom nášho múzea. Dvomi pracovníkmi múzea prijalo ako zamestnancov Okresné osvetové stredisko Vranov. Jeden z nich, RNDr. Gregor Gašpar, CSc., sa potom stal prvým a dhoročným riaditeľom múzea (*do roku 1993*). S malým kolektívom zo začiatku sídlil na Mestskom národnom výbore v Hanušovciach, lebo vlastná múzejná budova sa ešte len rekonštruovala. Až v auguste 1976 sa múzeum presťahovalo do renesančno-barokového kaštieľa v Hanušovciach. Bol to danajský dar. Historická stavba po čerstvej rekonštrukcii isto spĺňala požiadavky klade- né na dôstojný stánok pre regionálnu múzejnú inštitúciu, avšak situovanie okresného múzea mimo okresné centrum predznamenalo na dlhé roky - a vlastne až do súčasnosti - mnohé problémy tejto inštitúcie. V okresnom meste však porovnateľný objekt nebol k dispozícii.

Expozície. Múzeum pri svojom zrode nedostalo nijakú zbierku, nijaký rozsiahlejší súbor, nijaké dedičstvo. Prvé expozície a výstavy boli jedným z mála možných výsledkov veľkého úsilia prvých múzejných pracovníkov. Politicky poplatnú spoločenskovednú expozíciu *Revolučné premeny okresu Vranov nad Topľou* tvorili najmä požičané zbierky a exponáty nízkej múzejnej hodnoty. Vytvoril však hodnotnú múzejnú expozíciu za jeden rok v regióne, kde počas druhej svetovej vojny boli mnohé obce vypálené a niektoré v 60. rokoch zatopené vodnou nádržou Domaša, bolo skutoč-

ne nemysliteľné. Múzejne i odborné prepracovanejšia a kvalitnejšia expozícia *Prírodné pomery okresu Vranov nad Topľou* bola sprístupnená v roku 1983 a s malými obmenami pretrvala až do roku 2010. Pokusom vyvážiť nešťastné situovanie okresného múzea mimo okresné mesto bolo v roku 1989 sprístupnenie expozície poľnohospodárstva *Človek a pôda* v klasicistickej kúrii v Majerovciach. Dobrá myšlienka však nenašla dobrú odozvu. Dostup-

Sídlo Vlastivedného múzea.

Prehliadkou Archeoparku návštevník prejde vyše 30 000 rokov v čase. V každom objekte si sám môže skúsiť rôzne činnosti.

nost Majeroviec pre školy nebola o nič lepšia ako Hanušovce a pre nízku návštevnosť, ale najmä pre silné podmácanie zle zrekonštruovaného objektu a nezdravé prostredie bola vysunutá expozícia v roku 1996 zrušená. Od roku 1994 sa postupne začala vytvárať expozícia *Dobovo zariadené interiéry*, čím múzeum aspoň čiastočne splatilo svoj dlh objektu, v ktorom sídli, a návštevníkom ponúklo tri miestnosti zariadené dobovým nábytkom. Zároveň sa rozsiahlymi zásahmi do horného foyeru a chodieb vytvorili priestory pre intenzívne sa rozvíjajúcu výstavnú činnosť. Významný posun v expozičnej činnosti múzea predstavuje expozícia etnografie *Duch národa*, otvorená v roku 2004 v adaptovaných priestoroch na poschodí hospodárskej budovy pri Malom kaštieli. Na prízemí tejto stavby bola premenená konzervátorská dielňa na Diel-

ňu starých remesiel, čím sa zvýšila ponuka múzea pre školskú mládež v podobe tzv. *Poldní v múzeu*, s možnosťou vyskúšať si staré remeselné techniky. Presunom etnografických zbierok z viackrát upravovanej spoločensko-vednej expozície sa získal priestor na rozsiahlejšiu prezentáciu archeológie, cirkevných dejín a staršej histórie.

Dňa 17. júna 2005, 30 rokov po vzniku okresného múzea, dostalo svoju múzejnú expozíciu konečne aj okresné mesto Vranov. V priestoroch Hornozemplínskeho osvetového strediska vznikla vysunutá expozícia *Človek a život* s piatimi časťami (*Človek a mesto, príroda, čas, pieseň a vojna*). Prezentovala reálie zemplínskej časti okresu. Neskôr archeologickú časť (*Človek a čas*) zamenila stála

né archeologické múzeum v prírode, *Archeopark Živá archeológia*, ktorý je ako živé interaktívne múzeum prepojené na klasické „kamenné“ múzeum prvé a jediné na Slovensku. Postavené bolo v tesnej blízkosti barokového kaštieľa vďaka projektu cezhraničnej poľsko-slovenskej spolupráce v roku 2014 a otvorené bolo 27. septembra 2014.

Zriaďovatelia a názvy. Počas 40 rokov múzeum niekoľkokrát zmenilo zriaďovateľov, názov i právne postavenie. Po Okresnom národnom výbore ho od roku 1990 prevzalo, tak ako väčšinu slovenských múzeí, do svojej pôsobnosti Ministerstvo kultúry SR. Múzeum nieslo vtedy názov Vlastivedné múzeum Hanušovce nad Topľou. V roku 1996 sa múzeum v rámci nepodareného pokusu o reštrukturalizáciu kultúrnych zariadení stalo súčasťou Šarišského kultúrneho centra v Prešove. Stratilo subjektivitu, pričom sa jeho názov zmenil na Šarišské múzeum v Hanušovciach nad Topľou. Názov, prirodzene, neodrážal zbernú oblasť múzea, ktorou je z podstatnej časti horný Zemplín. Preto sa v roku 1997 zmenil názov múzea na Vlastivedné múzeum v Hanušovciach nad Topľou. V roku 1998 múzeum znovu zmenilo zriaďovateľa - stalo sa špecializovaným odborným útvarom novovytvoreného Hornozemplínskeho kultúrneho centra s nezmeneným názvom. V roku 2002 sa zriaďovateľom múzea stal Prešovský samosprávny kraj a múzeum sa stalo jeho príspevkovou, od roku 2013 jeho rozpočtovou organizáciou.

Objekty. Začiatkom 21. storočia spravovalo múzeum štyri historické stavby: renesančno-barokový kaštieľ ako svoje sídlo, hospodársku budovu pri druhom hanušovskom kaštieli - múzejnú prevádzkovú budovu, ktorú získalo v roku 1987, klasicistickú kúriu Vladárovcov v Majerovciach a renesančný šošovský kaštieľ. Stará sa o štyri pamiatkové stavby, z nich dve v zlom technickom stave, bolo nad silu múzea, preto sa zriaďovateľ múzea PSK rozhodol dve budovy predať. Renesančný kaštieľ v Hanušovciach získalo Mesto Hanušovce v roku 2004 a kúriu v Majerovciach súkromný podnikateľ z Vranova v roku 2005. Múzeum sa mohlo viac zamerať na údržbu

výstava vystahovalectva *Svetom, moje, svetom*. **Po 10 rokoch jestvovania expozície, niekoľkokrát dopĺňanej vďaka projektom MK SR, však musíme so smútkom konštatovať, že ju vranovská verejnosť neprijala za svoju, jej návštevnosť je minimálna a jej ďalší osud je veľmi otázný. Do istej miery sa pod túto skutočnosť podpísal nemúzejný priestor, v ktorom je situovaná, ale aj zvláštny nezáujem Vranovčanov o svoje dejiny.**

V rokoch 2008 a 2009 boli v Hanušovciach vďaka projektom MK SR revitalizované a zmodernizované obidve základné expozície múzea - prírodovedná i spoločenskovedná. Slávnostne boli otvorené pri príležitosti 35. výročia vzniku múzea v roku 2010.

Veríme, že inak ako expozície v Majerovciach a vo Vranove dopadne najvýznamnejší expozičný počín múzea - jedineč-

SI PRIPOMÍNA 40 ROKOV SVOJHO VZNIKU

dvoch budov, ktoré využíva v maximálnej miere - barokový kaštieľ ako svoje sídlo, expozičné, depozitárne, reprezentačné a pracovné priestory, a prevádzkovú budovu ako dielne a expozičný priestor. Z väčších stavebných úprav sa okrem odvlhčenia kaštieľa podarila oprava krovu a strechy, a svojpomocná úprava priestorov bývalej uholne a ich premena na depozitár. Vlastnými prostriedkami múzeum v rokoch 2013 a 2014 zabezpečilo výmenu jednoduchých arkádových okien za eurookná, čím sa výrazne zlepšila vnútorná klíma v kaštieli.

V roku 2012 múzeum získalo do svojej správy časť suterénu kaštieľa, ktorý bol dovtedy vlastníctvom mesta Hanušovce. Po stavebných úpravách sa stane veľmi kvalitným expozičným priestorom.

Ludia. Charakter každej inštitúcie vytvárajú jej zamestnanci, ľudia, ktorí jej vtlačujú osobitú pečat. Počas 40 rokov pracovalo v múzeu 56 stálych zamestnancov, z toho 9 v rámci chránených pracovísk. Okrem týchto pracovníkov sa v múzeu vystriedali stovky zamestnancov pracujúcich zvyčajne 6 mesiacov na základe spolupráce s Národným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny. V rokoch 1997 až 2005 pracovalo v múzeu na základe projektov verejno-prospešných prác 32 pracovníkov, v rokoch 2004 až 2015 v rámci aktivačných prác 234 pracovníkov, v rokoch 2005 a 2014 v rámci absolventskej práce 47 mladých ľudí a v rokoch 2002 a 2003 na dohody o vykonaní práce 7 zamestnancov. Nerátajúc praktíkantov z vysokých škôl, v múzeu zanechalo svoju profesionálnu stopu 376 ľudí. Na riadiacom poste sa doteraz vystriedali traja riaditelia, pričom súčasná riaditeľka je vo vedení múzea druhýkrát: RNDr. Gregor Gašpar, CSc. (1975 až december 1993), PhDr. Mária Jenčová, vydatá Kotorová (december 1993 až september 1999), Mgr. Agáta Krupová (október 1999 až september 2002), PhDr. Mária Kotorová, PhD. (september 2002 doteraz). V rokoch 1996 až 1999 počas kultúrnych centier, kedy múzeum stratilo právnu subjektivitu, štatutámi múzea boli štátni intendati PhDr. Jarmila Veselovská, PhDr. Stanislav Sabol a PaedDr. Jozef Švarbalík.

Aktivity. Predstaviť kultúrno-

výchovnú činnosť múzea za 40 rokov jeho existencie je na malej ploche takmer nemožné. Veď v posledných rokoch sa realizuje v priemere 50 aktivít ročne. Činnosť sa sústavné zintenzívňuje a múzeum vyvíja nadpriemernú aktivitu v snahe sprostredkovať svoje poznatky a zároveň získať návštevníka a upozorniť na seba u širšej verejnosti, čo je v prostredí, v ktorom pôsobí, nevyhnutné. Uvedieme preto len cyklické a najvýznamnejšie z aktivít, ktoré sa zvlášť výrazne zapísali do dejín nášho múzea.

VÝSTAVY. Po rozpačitých výstavných začiatkoch (do roku 1986 múzeum organizovalo spravidla jednu až dve výstavy ročne) sa realizácia krátkodobých výstav rozbehla najmä po roku 1993. V súčasnosti sa počet výstavných aktivít ustalauje na 12 až 15 výstav, pričom od roku 2005, kedy bola otvorená pobočka múzea vo Vranove, sa tu robia reprízy vydarených výstav. Výstavná činnosť múzea sa opiera najmä o vlastné zbierkové fondy, avšak realizujeme aj požičané výstavy, výstavy zberateľské či výtvarné.

ODBORNÉ PODUJATIA. Popri troch medzinárodných archeologických konferenciách a dvoch hodnotiacich seminároch organizovaných v rámci cezhraničných projektov, múzeum od roku 1996 usporadúva ako bienále, resp. v súčasnosti ako trienále seminár a súťaž obecných kroník z východného Slovenska *Čorbove Hanušovce*. V roku 2015 sa múzeum po tretíkrát spolupodieľalo na organizácii odborného stretnutia východoslovenských archeológov. Usporiadali sme alebo sme sa organizačne spolupodieľali na ďalších seminároch (*Andrej Čorba a východoslovenské roľnícke povstanie, Cholera, Kukorelli a ďalšie*).

TRADIČNÉ PODUJATIA. K tradičným podujatiam patrí najmä *Medzinárodný deň múzeí, Noc múzeí, Kvetná nedeľa v múzeu, Malý predvianočný jarmok, Deň Zeme, Deň PSK, Iskonki be Slovo* a ďalšie.

CYKlickÉ PODUJATIA. Od roku 2003 usporadúvame cyklické podujatie *Popoludnie pri svetielku*. Pre Vranov sa organizujú cykly *Pro Warano* a *Za poznáním svojeti*.

ŠPECIÁLNE PODUJATIA. Podujatia tohto typu nie sú typickými múzejnými aktivitami. Je

na ne potrebná istá divadelná prezentačná schopnosť a remeselná zručnosť, ktorú v sebe majú niektorí múzejníci a sú ju ochotní postaviť do služieb múzea. Vytvorili sme neformálnu skupinu *Muzeánum*, ktorá vytvára jedinečné kultúrne podujatia, najmä *Poldeň v múzeu* a participuje na Archeofestivaloch. Za jeden z nich, *Deň starých Slovanov*, získalo múzeum Cenu časopisu *Pamiatky* a múzea za rok 2008. Skupina *Muzeánum* participovala aj na obecných slávnostiach v Medziankach v roku 2012.

Projekty cezhraničnej spolupráce. Realizácia piatich cezhraničných projektov znamená pre múzeum nielen získanie finančných prostriedkov, ale predovšetkým prestíž. Už to, že naše projekty boli schválené medzi množstvom podaných žiadostí, svedčí o invencii vo výbere tém projektov a o schopnosti zhmotniť zaujímavé myšlienky do projektových žiadostí. Následná úspešná implementácia jedného *investičného* a štyroch *mäkkých* projektov bola naplnením dobrých partnerských vzťahov a z nich vyplývajúcich originálnych zámerov.

S partnerom Muzeum Podkarpacie Krosno bol od augusta 2004 do júla 2005 realizovaný projekt *Cesty minulosti - cesty súčasnosti*, zameraný na popularizáciu archeológie. S tým istým partnerom bol od júla 2006 do júla 2007 realizovaný projekt *Spoločne spoznávajme a sprístupňujme kultúrne bohatstvo*. Sledoval rozvoj spolupráce v oblasti výskumu, v poznávaní, záchrane a propagácii kultúrneho dedičstva a podporu výmeny poznatkov. Podporoval zviditeľnenie sa v turistickom ruchu a posilňoval vzájomné inštitucionálne a kolegiálne kontakty a vzájomnú spoluprácu. Projekt *Archeopark - Živá archeológia* bol realizovaný od októbra 2007 do júna 2008 v spolupráci s Ústavom výskumu Karpát Užhorodskej národnej univerzity Užhorod a Mestom Hanušovce nad Topľou. Jeho hlavným cieľom bolo zvýšenie potenciálu prihraničného regiónu pre turizmus. Výsledkom projektu je odborná štúdia *Archeoparku*, technická a sprievodná dokumentácia *Archeoparku* a propagačné podujatie *Deň starých Slovanov*, spoločných predkov (*ocenené prestížnou výročnou cenou revue Pamiatky a*

múzeá za rok 2008). V spolupráci s užhorodským ústavom výskumu bol v rokoch 2009 a 2010 zrealizovaný aj projekt *Otvárame nové možnosti spolupráce*, s podprojektom *Od Nížiny po Poloniny*. Zameraný bol na propagáciu kultúrneho dedičstva medzi školskou mládežou prihraničného regiónu s Ukrajinou. Do projektu sa zapojilo 8 škôl zo 4 hraničných okresov (*Michalovce, Sobrance, Trebišov a Snina*). Zainteresovaných bolo 2500 žiakov druhého stupňa ZŠ. Jeho výstupom bol, okrem iných podujatí, aj *Archeofestival na hrade Čičva* zameraný na popularizáciu archeologického a historického dedičstva, vydané 4 malé publikácie o prírode, archeológii a histórii regiónu a odborný seminár a spolupráci múzeí a škôl.

V spolupráci s poľským partnerom Muzeum Podkarpacie Krosno bol od júna 2013 do decembra 2014 zrealizovaný projekt *Archeologické dedičstvo regiónov, šanca na rozvoj turistiky*. Jeho hlavným cieľom bolo vytvorenie nových turistických atrakcií v poľsko-slovenskom pohraničí s cieľom zvýšiť turistickú atraktivitu regiónov a ich integrácii. Na slovenskej strane šlo o vybudovanie turistickej atrakcie opierajúcej sa o históriu regiónu - *Archeopark Živá archeológia*, inovatívny prvok v popularizácii dejín. Vďaka projektom cezhraničnej spolupráce sme postavili jedinečnú expozíciu, archeologické múzeum v prírode, keď predtým sme zabezpečili odbornú a technickú projektovú dokumentáciu, usporiadali sme tri odborné medzinárodné konferencie a dva hodnotiace semináre, vydali sme štyri zborníky referátov vysokej odbornej úrovne, štyri malé publikácie určené pre školskú mládež, usporiadali sme štyri archeofestivály, realizovali dva archeologické výskumy na vedecké a dokumentačné účely s vynikajúcimi odbornými výsledkami, žiakom 8 škôl zo štyroch okresov sme sprostredkovali poznatky o prihraničnom regióne, vydali sme veľa propagačných materiálov... A predovšetkým, našli sme vynikajúcich partnerov, s ktorými sme utužovali kontakty mnohými návštevami a partnerskými stretnutiami. Podali sme ruku priateľom, pomohli sme sebe...
riaditeľka múzea PhDr. Mária Kotorová Jenčová, PhD.

Mesto Vranov vyčlenilo tohto roku zo svojho rozpočtu do opráv ciest, chodníkov a parkovísk 257 000 eur. Dobrý zámer sa niekde minul účinkom, ako na to upozorňuje náš čitateľ J. M. Napríklad parkovisko medzi domom kultúry a súdom, ktoré bolo 30 rokov rozbité a po každom daždi tam stála voda, je síce vyasfaltované, ale voda tam stojí naďalej, hoci odtoková šachta je len asi štyri metre vľavo od mláky. A to ani poriadne nepršalo, len mrholilo. Čitateľ zároveň kladie otázku, či za toto bude mesto aj platiť. V úseku medzi Jednotou a nemocnicou zostali desiatky menších aj veľkých mlák a rozbité chodníky. Snímka: (jm)

NOVOOTVORENÉ CHOVATEĽSKÉ POTREBY

na Námestí slobody 97 vo Vranove

(vedľa ČSOB) ponúkajú:

mrazené mäsové kocky (hovädzie, kuracie, morčacie...), mrazené krmné mäso, granule rôznych značiek (Royal Canin, Arden Grange, Willow, Moly, Maca can...), konzervy, salámy, pamlsky, krmné zmesky pre kurčatá, nosnice, brojlery, zajace a mnoho ďalšieho za skvelé ceny. Sme tu pre vás od 9.00 do 18.00, v sobotu od 8.00 do 12.00. AJ ROZVOZ TOVARU. Sme aj na facebooku: *Krmivá Vranov*.

Prijmeme

- zámočníkov
- stolárov

Tel. 0905 921 228

Zamestnám
zváračov CO₂

Tel. 0905 464 136 alebo
00420 736 703 343

Prijmeme šikovného

- kuchára/ku
- čašníka/čku

do štvorhviezdičkového hotela v Brne.

Podmienkou sú aspoň základy anglického a nemeckého jazyka. V prípade záujmu posielajte životopisy na e-mailovú adresu: *marek.mihalcin@gmail.com*. Obratom vás budeme kontaktovať a poskytneme vám bližšie informácie. *Nástup do práce ihneď.*

••• OPRAVA A SERVIS plastových okien, dverí, žalúzií a sietí, murárske práce. Tel. 0905 308 280

EKOSPOL Vranov, s.r.o.

Budovateľská 31, Vranov

predaj maďarských

ŠTRKOV A PIESKOV

a dekoratívnych

okrasných kameňov

S dovozom.

Sklad: Budovateľská 2563

(smer stavebniny ELA)

☎ 0915 864 543

PRENÁJOM PRIESTOROV

Budova MAX, Námestie slobody 1, Vranov n. T.

- kancelária 14 m²
- kancelária 14 m²

☎ 0905 929 322

Tlačiareň OFSETA

- Digitálna plnofarebná tlač
- Potlač reklam. predmetov
- Tlač a viazanie dokumentov aj do koženej väzby

aj do 24 hodín

Budovateľská 1276

Vranov, tel. 443 16 49,

0915 852 473, 0905 855 103

ofsetavt@gmail.com

DROBNÁ INZERCIA

• Predám rodinný dom na Mlynskej ulici (blízko centra) vo Vranove. Cena dohodou. Tel. 0918 491 063.

• Predám 2-poschodový dom v Merníku, 9 km od Vranova, pripravený k okamžitému bývaniu bez ďalších investícií. Nízke náklady na bývanie. Cena 52 500 €. Tel. 0919 040 968.

• Predám prerobený 3-izbový byt na sídlisku Okulka 20/8 vo Vranove. Cena dohodou. Tel. 0905 127 494.

• Predám 3-izbový na Mlynskej ulici č. 1485 vo Vranove. Tel. 0905 548 644.

• Predám 2-izbový byt v štvorbytovke na Kukučínovej ulici v Čemernom, s predzáhradkou, dvorom a drevenou garážou. Tel. 0904 734 315.

• Dám do prenájmu 3-izbový byt na sídlisku Juh vo Vranove s balkónom a pivnicou, plastové okná, plávajúce podlahy. Tel. 0915 088 134.

• Dám do prenájmu 3-izbový nezariadený byt na sídlisku Lúčna vo Vranove. Tel. 0907 996 807.

• Dám do dlhodobého prenájmu zrekonštruovaný a kompletne zariadený 1,5-izbový byt vo Vranove na Sídlisku 1. mája, blok D. Tel. 0948 171 579.

• Predám Škodu Fabia, rok výroby 2003, najazdených 88 000

km, cena 2000 €. Telefón 0908 647 350.

• Predám Škodu Octavia combi 1.6, benzín, rok výroby 2000, najazdených 192 800 km, v dobrom stave, emisná kontrola + STK 2017, cena 1800 €. Tel. 0904 410 893.

• Predám nové predné aj zadné pneumatiky na traktor 7011. Cena 700 €. Tel. 449 10 51.

• Predám 1000-litrové plastové sudy s vypúšťacím ventilom, na hliníkovej palete, cena 60 €/kus. Predám 200-litrové sudy s obručou, cena 20 €/kus. Tel. 0907 020 066.

• Predám pšenicu a jačmeň, cena 15 €/q. Tel. 0918 541 064.

• Predám jačmeň. Tel. 0948 041 003, 447 63 69.

• Predám ošípanú, cena 1,70 €/kg. Tel. 0918 541 064.

• Predám ošípanú, váha do 150 kg, cena 1,60 €/kg. Tel. 0904 502 191.

• Kúpim lúpané vlašské orechy. Tel. 0907 555 153, 0915 275 969.

• Kúpim 4-izbový byt vo Vranove alebo dom najďalej 10 km od Vranova. Telefón 0911 035 885

• Darujem šteňatá psov. Tel. 0948 089 929. (inz)

• Predám Škodu Fabia, rok výroby 2003, najazdených 88 000

KTO SLUŽI

Rozpis pohotovostných stomatologických služieb, ktoré sú vykonávané počas víkendov od 8. do 11. hod. V sobotu **28. novembra** slúži MUDr. Hanušovský v zubnej ambulancii v hoteli Patriot vo Vranove a v nedeľu **29. novembra** MUDr. Hlavatá na Štúrovej 134/2 vo Vranove. *Vstup na besedu je voľný.* (bo)

AKO NEPRIBRAŤ

Homozemplínska knižnica vo Vranove usporiada v stredu 25. novembra o 16. hodine stretnutie s Antóniou Mačingovou, autorkou kníh o zdravej výžive ako *Schudnite raz, ale navždy, Najedzte sa do štíhlosti a ďalších.* Autorka sa jednoduchou formou snaží vysvetliť, ako sa dá zachovať zdravie a štíhla lúnia.

Firma IWIN SERVICES, spol. s r. o.,
Staničná 1261, 093 01 Vranov nad Topľou

prijme na TPP aj živnosť (SR) na práce
v PREFE závodoch nasledovné profesie:

- železiarov
- betonárov
- tesárov (práce v halách)

Ďalej prijmeme:

- zväračov (STN 111, 135) - práca v SR, ČR
- zámočníkov (ZM1, ZE1) - práca v SR, ČR
- operátorov výroby, brusičov, odlievačov - práca v ČR
- pracovníkov do skladu

Kontakt: 0905 655 360, 0918 678 623, infolinka: 0800 144 125

SMÚTOČNÝ OZNAM

Dňa 12. novembra 2015 nás vo veku 71 rokov navždy opustil môj manžel, náš otecko a starý otec **Ján Oller** z Kamennej Poruby. Ďakujeme všetkým príbuzným a známym, ktorí ho prevadili na poslednej ceste. *Manželka*

Agnesa, syn Jaroslav s manželkou a dcéra Zdenka s rodinou

MENEJ NEZAMESTNANÝCH

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove evidoval ku koncu októbra tohto roku celkom 8839 uchádzačov o zamestnanie. Do evidencie pribudlo 535 nových nezamestnaných, medzi nimi 27 absolventov stredných a vysokých škôl a 28 občanov so zdravotným postihnutím. Vyradených bolo celkom 643 nezamestnaných, z ktorých bolo 543 umiestnených na trhu práce, 40 bolo vyradených pre nespôluprácu s úradom práce a 60 osôb bolo vyradených z ostatných dôvodov. Miere nezamestnanosti vypočítaná z celkového počtu 38 557 ekonomicky aktívnych obyvateľov nášho okresu predstavovala **22,92 %**. Po odpočítaní 2101 nedisponibilných uchádzačov o zamestnanie (do tejto kategórie bolo zaradených 822 osôb na menších obecných službách, 682 na dočasnej pracovnej neschopnosti, 436 na absolventskej praxi, 96 na dobrovoľníckej službe a 65 na vzdelávaní a príprave na trh práce) bolo disponibilných, teda schopných nastúpiť do zamestnania 6738 uchádzačov a

miera nezamestnanosti vypočítaná len z disponibilných uchádzačov klesla z 19,65 % v septembri na **17,48 %**. Najväčší vplyv na pokles miery nezamestnanosti mal vysoký počet evidovaných uchádzačov zaradených na menšie obecné služby, migrácia za prácou a vysoký počet maródov. V podstate ide o to, že ak by lekári vypísali na maródku ďalších 6700 nezamestnaných, okres Vranov by vykázal mieru nezamestnanosti 0 %. Úradnícky by to bol vynikajúci úspech, ale reálne by to bol štatistický nezmysel. Ku koncu mesiaca bolo v evidencii aj 523 absolventov škôl, z toho 157 vysokoškolákov a 366 stredoškôľakov. Úrad práce mal nahlásených 432 voľných pracovných miest, z toho 117 miest bolo vhodných pre absolventov škôl a 15 pre občanov so zdravotným postihnutím. Z pohľadu vzdelania, najväčší záujem zo strany zamestnávateľov bol o pracovníkov s nižším odborným vzdelaním (209 pracovných miest), najmenší o pracovníkov s vyšším a vysokoškolským vzdelaním.

Na gulatých oslavách nechýbala narodeninová torta.

SLNIEČKO MÁ 10 RÔČKOV

Materské centrum Slniečko oslávilo svoje 10. narodeniny. Detičky dostali nádhernú tortu od mamičky troch detí Lubky Rákociovej. Pracovníčky Materského centra pripravili krásne bábkové divadielko. Majka, Adky i Helka porozprávali a zaspievali rozprávku O troch prasiatkach. A konečne sa začalo súťažiť. Mamičky i deti si poriadne zabehali. Najrýchlejšie boli odmenené potleskom, medailami i sladkosťami. Rozdali sme si bublifuky a chytali nádherné dúhové bublinky. Neodmysliteľné Kolo, kolo mlynské, Oli, oli Janko a Zlatá brána i nové Plávačka po jazere, Ika tika gymnastika a Skáče žaba... potešili malých i veľkých. Všetci uznali, že bez Slniečka na oblohe by nebol život na Zemi, a že bez Materského centra Slniečko by bolo v našom meste o jedno radostné miestečko menej. Činnosť Slniečka je veľmi pestrá. Predpôrodnou prípravou s cvičením budúcich mamičiek na fitloptách pod odborným vedením pôrodnej asistentky Mgr. Vierky Zbojanovej aj ono prispieva k zachovaniu pôrodnosti vo Vranovskej nemocnici. Polročné detičky môžu v Slniečku cvičiť s Dankou Miňovou. Danka poskytuje aj bezplatné poradenstvo pre dojčiacu matku. Pre deti od dvoch rokov máme kurz anglického jazyka s PaedDr. Jankou Bezekovou. Pod vedením MUDr. Lenky Semjanovej sa stretávajú mamičky, aby si vymieňali skúsenosti s nosením detí, detskou obuvou, prikrmovaním, montessori dielňami a pod. Pripravujeme celoročné besedy, prezentácie, tvorivé dielne pre mamičky i deti. Nezisková organizácia Jóna, ktorej prevádzkou je Materské centrum, oslávi 2. decembra 13 rokov od svojho založenia. Množstvo preventívnych programov na základných aj stredných školách (AIDS, HIV, sex a vzťahy, sebahodnota, komunikácia, domáce násilie, riešenie konfliktov, drogy, ona a ona dokonali, pracovať sa oplatí, ako byť úspešný, hľadáme si zamestnanie atď.) prinieslo pre mnohých mladých ľudí vo Vranove východisko z beznadeje a ukázalo správny smer života... Nikomu sa nechcelo odísť domov, a to nás hreje pri srdci, veď toto je naplnenie posolstva - tešit sa jeden z druhého a darovať svoj čas iným. Centrum sa stalo miestom, kde majú možnosť rásť malí, veľkí aj skôr narodení. Vďaka vám všetkým z celého srdca, že ste pomohli Slniečku dožiť sa krásnych gulatín. MVDr. Viera Kulichová

NA FARBIARSKYCH SKÚŠKACH

Obvodná poľovnícka komora v spolupráci Oko SPZ Vranov usporiadala 14. novembra v PZ Drina v Juskovej Voli farbiarske skúšky duričkov. Na skúškach sa zúčastnilo 8 psov piatich poľovníckych plemien zo štyroch okresov. Tri 1. ceny získali bavorský farbiar FIBY spod Hradnej veže s vodičom Matúšom Demeterom, bavorský farbiar IRO Vrátna dolina s vodičom Slavomírom Kerestešom a slovenský kopov DITA z Prosného s vodičkou Andreou Jančovičovou. Psom posudzovali hlavný rozhodca Pavol Jevčák a rozhodca Pavol Orečný. (sk)

NOTÁR RADÍ

Otázka: Dozvedela som sa o majetku, ktorý zdedila moja stará mama. Moja mama, jej dcéra, je už tiež mŕtva. Dedičské konanie nebolo, pretože sme o žiadnom majetku nevedeli. Teraz som bola príbuznými vyzvaná, že moja stará mama mala majetok a mám preto požiadať o obnovu dedičského konania na základe objaveného majetku. Poradte mi, ako mám postupovať a ako sa dá zistiť číslo dedičského konania po mojej starej mame. Ja nemám žiadne doklady ohľadom dedičského konania po starej mame. Dá sa niekde toto zistiť, ak áno, kde?

Odpoveď notárky: Ak sa po právoplatnosti uznesenia, ktorým sa konanie o dedičstve skončilo, alebo po vydaní osvedčenia o dedičstve objaví nejaký poručiteľov majetok, prípadne aj dlh, súd na návrh vykoná o tomto majetku konanie o dedičstve. Vo Vašom prípade, ak ste neboli účastníkmi konania po svojej matke, teda dedičke Vašej starej matky, zrejme bolo dedičské konanie zastavené pre bezmajetnosť. Aby súd začal konanie o novoobjavenom majetku po poručiťelke (Vašej starej matke), je potrebné podať dedičom, Vami, alebo inou osobou, ktorá preukáže právny záujem na prejednaní majetku, návrh na prejednanie novoobjaveného majetku, ktorý Vám spíše aj notár. Predmetný návrh musí obsahovať údaje o jej dedičoch (aspoň meno, priezvisko a adresu), čo navrhujete prejednať, teda aký majetok po nej zostal. Návrh sa zašle na súd, ktorý prejednával pôvodné dedičské konanie po Vašej starej mame (súd, v obvode ktorého mala posledný pobyt). K tomuto návrhu pripojte úmrtný list starej mamy (ak nemáte pôvodné dedičské rozhodnutie po nej) a rovnako je potrebné zaplatiť súdny poplatok. Ak nevieťte číslo konania, pod ktorým sa viedlo pôvodné dedičské konanie po Vašej starej matke, nie je to nevyhnutné, lebo súd, ktorému je doručený návrh na prejednanie, vykoná ako prvé lustráciu v registri "D", čím zistí, či bolo dedičské konanie už po poručiťelovi vedené, ak áno, pôvodný dedičský spis pripojí k novému spisu o novoobjavenom majetku a poverí notára dedičské konanie prejednať.

JUDr. Mária Imrich Breznošáková, PhD., www.notar-vranov.sk

ŠTVRTSTOROČIE ZMOVR

Vo štvrtok 19. novembra sa vo Vranove konala konferencia pri príležitosti 25. výročia založenia Združenia miest a obcí vranovského regiónu. Predseda a spoluiniciátor združenia, starosta Dlhého Klčova Andrej Kulik v príhovore pripomenul, že základy ZMOVR boli položené v jeseni 1990, tesne pred prvými komunálnymi voľbami pričinením vtedajšieho predsedu MsNV vo Vranove Milana Mušku, predsedu MsNV v Hanušovciach Andreja Velebira, predsedníčky MNV v Holčíkoviach Heleny Bochovej a už nebohého predsedu MNV v Soli Milana Matašovského. Postupne sa pridávali ďalší starostovia obcí. Po prvých komunálnych voľbách bol na čelo združenia zvolený nový primátor Vranova Andrej Bača. Milan Muška sa síce nestal primátorom Vranova, ale začal pôsobiť v ústredí Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS), ktorej je okresná organizácia súčasťou. V rokoch 1994 až 2002 bol predsedom

združenia Milan Muška a od roku 2002 je na jej čele Andrej Kulik. Na rôznych postoch v tomto združení pôsobia viacero starostov - veteránov. Napriek tomu, že v orgánoch ZMOVR pôsobia primátori a starostovia, ktorých do funkcií podporovali politické strany a ďalší kandidovali ako nezávislí, táto organizácia je a snaží sa zostať nestraníckou. Prostredníctvom zástupcov v ZMOS sa podieľa na presadzovaní zákonov Slovenskej republiky, najmä v rámci reformy verejnej správy a fiškálnej decentralizácie. Pre samosprávu bol významný rok 2001, keď došlo k prechodu kompetencií z miestnej štátnej správy na obce a mestá. To do značnej miery zasiahlo do doterajšieho výkonu fungovania miestnej samosprávy. Dnes je týchto kompetencií viac než 4000. Ďalším významným medzníkom bola fiškálna decentralizácia a v roku 2009 schválená koncepcia územnej samosprávy, ktorá by mala pokračovať v tomto volebnom období. Miestna územná samospráva dlhodobo patrí medzi najdôveryhodnejšie subjekty v našej spoločnosti, čo potvrdzujú aj prieskumy, ale aj účasť voličov v komunálnych voľbách. Je oprávnené považovať za jeden z pilierov demokracie, za kolísku otvorenej správy vecí verejných. Počas 25-ročného fungovania bol dialóg vedený na rôznych úrovniach úspešný, menej úspešný, no niekedy aj neúspešný. Z chýb a sklamaní sa treba poučiť, dobré skúsenosti je potrebné zovšeobecňovať, aby sme vytvorili čo najlepšie podmienky pre našich obyvateľov - dodal Andrej Kulik.

STRUČNE

● Polícia vyšetruje nehodu, po ktorej vinník ušiel. Došlo k nej v piatok 13. novembra o 12.50 hodine pri Daňovom úrade vo Vranove, kde neznámy vodič nacúval do Škody Fabia VT079BJ. Polícia žiada svedkov, aby poznatky oznámili na ODI alebo na tel. č. 158.

● Okolo 3. hodiny nadržanom v sobotu 21. novembra došlo v autoservise vo Vranove k požiaru vozidla Ford Focus. Oheň sa rozšíril na ďalšie vozidlá a poškodil aj objekt. K zraneniam osôb nedošlo. Prípado vyšetrujú.

PROGRAM KINA

MLADOSŤ

Streda 25. novembra o 19.30 hodine EVA NOVÁ, slovenská dráma. Eva by urobila čokoľvek, aby znovu získala priazeň človeka, ktorého v živote ranila najviac - svojho syna. Eva je vyliečená alkoholička, ale pred rokmi bola známou herečkou. Mládeži do 12 rokov nevhodný. **Štvrtok, piatok 26. a 27. novembra** o 19.30 hod. TAJOMSTVO ICH OČÍ, americký kriminálny tril. Dvojica vyšetrovateľov FBI Jess a Ray je zo dňa na deň rozorvaná vo chvíli, keď sa obeťou jednej vraždy stane dcéra Jess. České tituly. Mládeži do 15 rokov nevhodný.

Piatok, sobota 27. a 28. novembra o 17. hodine v 3D, **nedeľa 29. novembra** o 17. hodine v 2D DOBRÝ DINOSAURUS, americká animovaná komédia. Ako by to vyzeralo, keby dávny asteroid minul našu planétu a dinosaury by nevyhynuli? Slovenský dabing. Mládeži do 7 rokov nevhodný. **Sobota, nedeľa 28. a 29. novembra** o 19.30 hod. VIKTOR FRANKENSTEIN, americký horor. Oživiť mŕtvu hmotu a stvoríť z nej živú bytosť sa pokúšali mnohí, ale neúspešne. Victorovi Frankensteinovi sa to podarilo. Slovenské tituly. MN do 12 rokov. (g)

ÚRADNÉ SPRÁVY ObFZ

● **Športovo-technická komisia** uverejňuje priebežné poradie súťaže Fair Play po 14. kole: 1. Sečovská Polianka 469 bodov, 2. Komárany 464 bodov, 3. Merník 442 bodov, 4. Rudlov a Vyšný Žipov po 441 bodov, 6. Kamenná Poruba 440 bodov, 7. Tovarné 437 bodov, 8. Hlinné 434 bodov, 9. Vehec 433 bodov, 10. Zámotov 413 bodov, 11. Roma Nižný Hrabovec 408 bodov, 12. Družstevník Nižný Hrabovec 399 bodov, 13. Čaklov a Banské po 391 bodov. ● **Sekretariát ObFZ** upozorňuje

kluby Roma Nižný Hrabovec a MsFK Hanušovce na včasné zaplatenie zbernej faktúry SFZ (*splatná bola ešte 10. novembra 2015*) pod hrozbou ďalších disciplinárnych opatrení. ● **Komisia rozhodcov** zverejňuje predbežnú nomináciu ObFZ Vranov na halový turnaj rozhodcov a delegátov stretnutí, ktorý sa uskutoční 19. decembra v Trebišove (*štart hráčov mimo VsFZ nad 35 rokov*): Molitoris, Capík, Jevín, Tomáš, Ulian, Fečo, Šteger, P. Nemčík, J. Nemčík, Baran, Katin a Bačovčin. (k)

ZAUJÍMAVOSTI Z TRETEJ LIGY

● V piatok 27. novembra sa v Košiciach uskutočnila konferencia Východoslovenského futbalového zväzu.

● Slávnostné vyhlásenie jedenástky roka 2015 pozostávajúcej z hráčov 3. futbalovej ligy skupiny Východ sa uskutočnil 29. novembra.

● VsFZ zverejnil mená najlepších strelcov súťaží. V 3. lige dal 12 gólov Zeher (*FK Krásna*), 10 Chedryk (*Veľké Revištia*) a 9 gólov Kisel (*Bardejovská Nová Ves*). Poradie strelcov MFK Vranov: Staško 3, Kotlár 2, po jednom góle dali Vožný, Kiss, Boháč, Kokočák, Starosta, Sakala a Gdovin. Jedného vlastenca si dal Staško a Vranovu jedným gólom pomohol aj Dargaj z Veľkých Reviští, ktorý tiež

rozvlnil vlastnú bránu. Najviac gólov (6) dal Vranov v posledných štvrt hodinách zápasov. V prvom polčase strelil len 2 góly, ale inkasoval až 12 gólov.

● Červenú kartu zatiaľ videl len Sakala. Žlté karty: Staško 5, Komár, Paluba a Straka po 4, Čižmár, Sakala a Vasilko po 3, Kokočák, Abatur a Makó po 2, Hreha, Kulman, Boháč, Gdovin, Kotlár a Starosta videli po jednej žltej karte.

● Najväčšiu priemernú návštevnosť na zápas zaznamenali Pušovce (*461 divákov*) a Snina (*406 divákov*). Vranovu s 206 divákmi patrí až 10. priečka. Najmenší záujem o futbal predstavovali fanúšikovia Prešova B (*dodanejšť*), kde prišlo na zápas v priemere len 126 divákov. (fz)

DRUHÉ KOLO ŠACHOVEJ LIGY

3. liga v šachu, 2. kolo v nedeľu 22. novembra: **Soľ - Humenné B 5,5:2,5**. Za Soľ bodovali Pavol Jurov, Peter Jurov, Hričák, Kopko a Dlasek, pol bodu za remízu získal Serbin. V 3. kole v nedeľu 29. novembra Soľ cestuje za Prešovom B. Ten si na svojich šachovniciach hravo poradil s druhým naším účastníkom skupiny D2. **Prešov B - Vranov 6,5:1,5**. Za Vranov svoju partiu vyhral len Miroslav Chytra, pol bodu za remízu získal Vladimír Verba. V

nedeľu Vranov privíta Sabinov C. Ďalšie výsledky: Humenné D - Humenné C 0:8, Lipany - Prešov jun. 2,5:5,5, Stropkov (*hrá spolu so Svidníkom*) - Sabinov C 5:3, Zborov - Drienov 3:5. (d)

POBEŽIA ULICAMI

V nedeľu 29. novembra sa vo Vranove uskutoční 2. ročník mestského behu *Generali City Run*. Štart preteku na 5-kilometrovej trati ulicami mesta bude o 14. hodine na námestí pred budovou AOC. (b)

VRANOVSKÉ NOVINY - regionálny týždenník. Vychádzajú v pondelok. EČ na Ministerstve kultúry SR: EV 2872/09. Vydavateľ: Mgr. Ladislav Krivda, sídlisko Okulka 9/5, Vranov nad Topľou, IČO: 17291097. Adresa redakcie: Vranovské noviny, Námestie slobody 6 (*budova VUB*), 093 01 Vranov nad Topľou. Tel. 0907 555 099, (057) 381 20 86. Uzavierka vo štvrtok do 12.00 hodiny, pre objednané inzeráty v piatok do 10.00 hodiny, pre športové správy v nedeľu do 16.00 hodiny. Redakcia je pre verejnosť otvorená v utorok až piatok od 8.00 do 12.00 hodiny a od 13.00 do 16.00 hodiny.

ISSN 1338-1059

4 3 >

9

771338 105002